

VI. БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ И НАЦИОНАЛЕН ДОХОД

Брутният вътрешен продукт характеризира крайния резултат от икономическата дейност на територията на страната както в сферата на производството на стоки, така и в сферата на услугите - пазарни и непазарни.

Данните за брутния вътрешен продукт са представени по производствения метод - по икономически сектори, отрасли и институционални сектори и по метода на крайното използване.

По производствения метод брутната добавена стойност представлява разлика между брутната продукция и междинното потребление.

Корективът в таблиците обхваща приписаната продукция на банките и митата върху вноса.

От гледна точка на елементите на крайното използване брутният вътрешен продукт включва: крайно потребените стоки и услуги от личността и обществото, бруто натрупването на дълготрайни активи, физическото изменение на запасите и нето износа.

- Крайните потребителски разходи на домакинствата включват разходите за покупки на стоки (без купените за производствено потребление); стойността на потребените продукти, произведени в домашното стопанство; заплатените услуги; условната рента на жилищата, заемани от собствениците им.

- Показателят „Друго крайно потребление“ обхваща: потреблението, задоволяващо индивидуални потребности, измерено чрез безплатно потребените образователни, културни, здравни услуги, и потреблението, задоволяващо колективни потребности на обществото, измерено чрез разходите в областта на науката, управлението, отбраната, сигурността, финансовото и застрахователното дело (без приписаната продукция на банките);

- Бруто натрупването включва направените през годината капиталовложения за придобиване на материални дълготрайни активи, включително незавършеното строителство и физическото

изменение на запасите от материали, незавършено производство, готова продукция, стоки и амбалаж, млади животни и животни за уговяване.

Институционалните сектори са формирани чрез регрупиране на данните според формите на собственост и според икономическите цели, функции и поведение на стопанските единици.

Към „Нефинансови предприятия“ са отнесени всички единици, чиято основна дейност е производство на стоки и нефинансови услуги за пазара с цел покриване на разходите за производство и реализиране на печалба.

Към „Финансовите предприятия“ са отнесени всички единици, заети основно с финансово посредничество и спомагателна финансова дейност, тясно свързана с финансовото посредничество. Финансовите предприятия са представени от Централната банка, търговските банки, брокерските къщи и застрахователните институти.

Към сектор „Управление“ са отнесени органите на държавното управление, представени от министерства и ведомства, олицетворяващи централната власт и общинските съвети, представящи местните органи на властта, както и предприятията, финансирани и контролирани от правителството. Те се явяват производители на държавни услуги и задоволяват колективни и индивидуални потребности на обществото.

Към сектор „Нетърговски организации, обслужващи домакинствата“ са отнесени всички единици, предоставящи стоки и услуги на техните членове или трети лица безплатно или на по-ниски цени. Такива са профсъюзите, политическите, религиозните организации, благотворителните общества, фондациите и другите организации с идеална и социална цел.

Към сектор „Домакинства“ се отнасят всички домакинства в страната, независимо от техния размер и вид. Всички домакинства са